

2024 (MMXXIV) DOSARELE PATRIMONIULUI (CXLVI):

Testamentul politic a lui Alexandru Ioan Cuza? - anul Avram Iancu!
- Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta? - aveți o Patrie de iubit și de apărat!

2024 **Anul Avram Iancu** **200 de ani de la naștere** **Sibiu**

MMXXIV **Anul dragonului de lemn** **marele act național - politic Înzestrați-vă satele! a fi buni plugari și buni cetățeni!** **testamentul politic a lui Alexandru Ioan Cuza!** **Cluj-Napoca**

Peach Fuzz **de astăzi voi aveți o Patrie de iubit și de apărat!** **Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta!** **Romanian Villages** **Dosarele patrimoniului (CXLVI)** **Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți** **Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor**

Seria de articole „**Dosarele patrimoniului**” continuă și în anul 2024, un an marcat de multiple alegeri - pentru jumătate din populația globului -, cu un impact major pentru viitorul lumii, în următorul deceniu. În China, va începe „**Anul Dragonului de lemn**”, acesta simbolizând tăria, puterea și norocul, existând tradiția ca toți chinezi să-și viziteze familiile, pentru a onora zeitățile și strămoșii. Anul 2024 este declarat de O.N.U. ca **Anul Internațional al Carmelidelor**, familia de erbivoare rumegătoare care include cămila, dromaderul, lama (ș.a.), răspândite pe trei continente, reprezentând un element important al culturii și identității spirituale a popoarelor indigene. În acest an, mai multe orașe europene vor sărbători: Valencia a devenit **Capitala Verde a Europei**, în timp ce orașele Tartu (Estonia), Bad Ischl (Austria) și Bodř (Norvegia) sunt **Capitalele Europene ale Culturii**. Știați că orașul belgian Gent a fost numit **Capitala Europeană a Tineretului** (?), în timp ce culoarea anului 2024, a fost desemnată „**Peach Fuzz**” (?), o nuanță de piersică blândă ce pune „**accentul pe importanța sănătății și a bunăstării pentru minte, trup și suflet**”. În România, prin lege a fost instituit „**Anul Avram Iancu**”, în acest an românii sărbătorind 200 de ani de la nașterea revoluționarului Avram Iancu (1824-1872); astfel, toate instituțiile publice vor organiza sau sprijini logistic și material manifestări culturale și educaționale dedicate celebrării vieții și activității lui Avram Iancu. În Sibiu, pe urmele lui Avram Iancu, nu regăsim un bust al marelui revoluționar, iar casa în care a poposit în drumul spre Munții Apuseni (pe str. Mitropoliei) cunoaște ultimele faze ale existenței, lipsa de intervenții fiind deja cunoscută. Patriarhia Română a declarat anul 2024 ca „**Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor**” și „**Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți**”, urmând a se dedica o atenție sporită față de oamenii bolnavi sau

afecțați de dependențe atât în instituțiile medicale înființate și administrate de Biserică, cât și în instituțiile medicale de stat, prin cooperarea dintre preoți și medici sau psihologi. Cotidianul **Tribuna** a dedicat anul 2024, sărbătoririi a 140 de ani de la fondare (în 1884), seria de articole săptămânale prezentând articole din trecutul românilor ardeleni, din publicațiile succesive ale „**Tribunei**”.

În luna ianuarie, cotidianul a prezentat pe larg trei evenimente importante pentru românii de pretutindeni: **tradiția moștenită de satul Tălmăcel - UDATUL IONILOR (7 ianuarie), Ziua Culturii Naționale** (15 ianuarie) și sărbătorirea a 165 de ani de la „**MICA UNIRE**”, primul pas spre statul unitar național fiind la 24 ianuarie 1859! Un articol de sinteză privind epoca - intitulat sugestiv „**Alexandru Ioan Cuza**” -, a apărut în „**Tribuna Poporului**” nr. 8 din 16 Februarie/ 1 Martie 1902; reproducem selectiv: «Veacuri multe, părăsit de or ice prieteni și lipsit de ori ce sprigin, poporul românesc a gemut sub grelele lanțuri ale robiei și a îngărășat rînduri de venetici cu puterea muncii sale, storcând bogățiile nesfârșite ale pământului românesc. Rusia „protectoară”, Turcia suverană și „evlavioșii” Fanarului exploatau: unul, „liberarea poporului frate întru Cristos” cu cetele nesfârșite de rășboinici muscălești, cari într’una năpăstuiu Principatele române, Moldova și Muntenia, ca niște lăcuste, „pentru a crucei biruință”; al doilea, ținându-și toată cămara și vistieria din „grădinile Padișahului”; al treilea în numele credinței și mântuirii sufletului hrăpind ce mai rămăsese pe urma turcului și nu luase muscalul.

Când părea că și Dumnezeu a uitat de acest nenorocit popor, un glas al conștiinței par’că îi spune: „**Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta!**”. Mișcarea pornită de eroul martir al Românilor de peste munți, Tudor Vladimirescu, contra hidoasei lepre din Fanar, a fost înecată în sânge; dar din acel sânge a răsărit domnia pământească, introducerea de Domni români pe tronurile celor două Principate, după un veac de mezat în tîrgul din Constantinopol, urmat cu scaunele domnești.

Marii patrioți, cari la 1848 au proclamat în principate libertatea, frățietatea și egalitatea în fața legilor, au fost trimiși în temniță, în exil, sau ajuns-au zeci de ani pribegi în lumea mare, - dar împlinindu-și jertfa adusă pe altarul patriei dat le-a fost multora din ei a grăi cu prorocul: „Acum slobozește pe robul tău Stăpâne în pace, că văzură ochii mei mântuirea” ...

Și care este acea mântuire? **Unirea Principatelor române sub un singur domnitor: Alexandru Ioan Cuza!**

Convențiunea dela Paris prevăzând numai unirea administrativă a Principatelor, adunările electivă fură convocate ca să aleagă câte un domn pământească în fie-care principat. La 5 Ianuarie 1859 Adunarea generală a Moldovei alege cu unanimitatea voturilor pe colonelul Alexandru Ioan Cuza, care fu ales și de Adunarea generală din țeara Românească în 24 Ianuarie acelaș an. Faptul îndoitei alegeri a colonelului Cuza fu primit cu mare entusiasm de țeară, căci de un secol și jumătate, pentru întâiași dată acum voința națiunii lua un corp, ear făptuirea unirei devenea, cu un singur domn în capul amânduror țărilor, o necesitate mai ușor de realizat. Îndoita alegere a fost considerată de țeară și de străinătate ca pas înainte în îndeplinirea dorințelor Divanurilor ad hoc, Turcia, după oare-care împotrivire, recunoscă (la 19 August 1859) alegerea „**pentru astă-dată numai**” și Cuza se duse în persoană la Constantinopole spre a’și lua investitura (1861); aci el fu primit de Sultan cu multă distincțiune, și făcu asupra tuturor impresiune bună. La 24 Ianuarie 1862

adunările generale din ambele Principate se întruniră la București; în loc de două ministere, cari funcționase până aci, se numi unul singur, și astfel, după trei ani dela alegerea lui Cuza, Moldova și Țeara Românească se contopiră odată pentru tot-d'auna în Principatul României cu capitala București. **Acesta este marele act național - politic**, îndeplinit în domnia lui Cuza Vodă. România modernă se constituie cu guvern reprezentativ, adecă cu parlament și minister responsabil. Sub ministerul M. Cogălniceanu averile mănăstirilor închinată și neînchinată s'au luat pe seama Statului (secularizarea); călugării greci fură alungați de prin mănăstiri, ca și limba și cântarea grecească de prin biserici. **Aceasta este a doua operă epocală din Domnia lui Cuza**. Ear pentru dezvoltarea politică și economică a poporului, pentru ridicarea lui la nivelul cerut de spiritul timpului, vorbească **proclamația dela 2 Maiu 1864**, adresată de Domn poporului său: **Sătenilor!** „Îndelungata voastră așteptare, marea fângăduință dată vouă de Înaltele Puteri ale Europei prin Art. 46 al Convențiunei (notă: La Convențiunea dela Paris, s'au întrunit reprezentanții puterilor europene șiau adus hotărâri privitoare la garantarea îmbunătățirea soartei Principatelor române), interesul Patriei, asigurarea proprietăței fonciare și dorința Mea cea mai vie s'a împlinit”. „Claca (boerescul) este desființată pentru da pururea, și de astăzi voi sunteți proprietari liberi pe locurile supuse stăpânirii voastre, în întinderea hotărâtă prin legile în ființă”. (...) „De astăzi voi sunteți stăpâni pe brațele voastre; voi aveți o părticică de pământ, proprietate și moșie a voastră; **de astăzi voi aveți o Patrie de iubit și de apărat**”. „Și acum, după-ce cu brațul Celui de sus, am putut săvârși o asemenea mare faptă, Mă întorc către voi spre a vă da un sfat de Domn și de Părinte, spre a vă arăta calea pe care trebuie să o urmați, să ajungeți la adevărata îmbunătățire a soartei voastre și a copiilor voștri”. „**Claca și toate celelalte legături silite între voi și între stăpânii voștri de moșii, sunt desființate prin plata unei drepte despăgubiri**”. „De acum înainte voi nu veți mai fi cu dânșii în alte legături decât acelea ce vor isvori din interesul și buna primire a unora și altora. Aceste legături însă vor fi pururea neapărate pentru ambele părți. Faceți dar ca ele să fie întemeiate pe iubire și încredere. Mulți și foarte mulți din proprietari au dorit îmbunătățirea soartei voastre. Mulți din ei au lucrat cu toată inima ca să ajungeți la această frumoasă zi, pe care voi astăzi o serbați. Părinții voștri și voi ați văzut dela mulți stăpâni de moșii ajutor la nevoile și trebuințele voastre. Uitați dar zilele negre prin cari ați trecut; uitați toată ura și toată vrajba; fiți surzi la glasul acelora cari vă vor întărîta în contra stăpânilor de moșii și în legăturile de bună voie ce veți avea de aci încolo cu proprietarii, nu vedeți în ei decât pe vechii voștri spriginitori și pe viitorii voștri amici și buni vecini. **Au nu sunteți toți fii ai aceleași țări? Au pământul României nu este muma care vă hrănește pe toți?**”. „Stăpâni liberi pe brațele și pe ogoarele voastre, nu uitați mai înainte de toate că sunteți plugari, că sunteți muncitori de pământ. Nu părăsiți această frumoasă meserie, care face bogăția țarei, și dovediți că și în România, ca pretutindea, biruiește munca cinstită. Departe de a vă deda trândăviei, sporiți încă hărnicia voastră, și ogoarele voastre îndoit să fie mai bine lucrate, căci de acum aceste ogoare sunt averea voastră și moșia copiilor voștri”. „**Îngrijiți-vă asemenea de vetrele satelor voastre, cari de astăzi devin comune neatîrnate și locașuri statornicite ale voastre, din cari nimeni nu va mai poate isgoni. Siliți-vă dar a le îmbogăți și a le înfrumuseța; faceți-vă case bune și îndestulitoare; înconjurați-le cu grădini și cu pomi roditori. Înzestrați-vă satele cu așezămintele folositoare voă și urmașilor voștri. Statorniciți mai ales și pretutindenea școale, unde copii**

voștri să dobândească cunoștințele trebuitoare pentru a fi buni plugari și buni cetățeni”. „Actul din 2 Mai v’ a dat la toți drepturi (notă: civile); învățați dar pe copiii voștri a le prețui și a le bine întrebuința”. „și mai pre sus de toate, fiți și în viitor ceea-ce ați fost și până acum, și chiar în timpurile cele mai rele, fiți bărbați de pace și de bună rânduială; aveți încredere în Domnul vostru, care vă dorește tot binele; dați ca și până acum, pilda supunerii către legile țării voastre, la a căror facere aveți și voi de acum a lua parte; și în toată întâmplarea, iubiți România, care, de astăzi, este dreaptă pentru toți fiii săi”. „Și acum, iubiților mei săteni, bucurați-vă și pășiți la munca de bună voe care înalță și îmbogățește; și Dumnezeuul părinților noștri să binecuvânteze sămînța ce veți arunca pe cea întâi brazdă liberă a ogoarelor voastre”. Despre această proclamațiune zice marele istoric și bărbat politic de strălucită aducere aminte Mihail Kogălniceanu, că este „**testamentul politic**” al lui Cuza-Vodă. Și în adevăr, în inima țaranului român din regat, **cadrele acestui testament i-au asigurat Domnitorului Cuza aureola unei vie și vecinice amintiri**. Greșelile ce a săvîrșit acest Domnitor, și cari i-au provocat detronarea (1865) nu-i vor întuneca strălucita operă, care a servit de sigur pedestal aceluia, care chemat de glasul poporului pe tronul Principatelor-unite (1866), și-a făurit prin foc de tunuri coroana de oțel, care împodobește fruntea marelui rege a regatului liber al României moderne, a providențialului *Carol I*».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2024-mmxxiv-dosarele-patrimoniului-cxlv-testamentul-politic-a-lui-alexandru-ioan-cuza-anul-avram-iancu-ajuta-te-si-dumnezeu-te-va-ajuta-aveti-o-patrie-de-iubit-si-de-aparat-174034.html>

tribuna.ro/stiri/cultura/2024-mmxxiv-dosarele-patrimoniului-cxlv-testamentul-politic-a-lui-alexandru-ioan-cuza-anul-avram-iancu-ajuta-te-si-dumnezeu-te-va-ajuta-aveti-o-patrie-de-iubit-si-de-aparat-174034.html

Tribuna 140 ani din 1884
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna de nord Centrul Cultural

2024 (MMXXIV) Dosarele patrimoniului (CXLVI): Testamentul politic a lui Alexandru Ioan Cuza? - anul Avram Iancu! - Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta? - aveți o Patrie de iubit și de apărât!

Marius HALMAGHI 25.01.2024 23:34 720 vizualizari 0 comentarii

În: Tribuna, 25 ianuarie 2024